Nider, Johannes: Praeceptorium divinae legis, sive Expositio decalogi

[Cologne: Ludwig von Renchen, about 1485]

Capitulum. viij.

Vinto mandat̄ nobis seruitus diuina deo
exhibēda ꝑ opa exteriora tripliciter. Sa-
crificijs oblatōnibꝫ ⁊ decimatōne. Sacri
ficia vt dicit Tho. ij. ij. q. lxxxvj. ꝓprie di
cunt̄ qn̄ circa res deo oblatas aliquid fit
sicut ꝙ animalia occidebant̄ a sacerdote
⁊ panis benedicit̄ hodie. Unde sacrificiū
dr̄ q2 aliquis sacꝝ eo facit. Oblatō vero
est deo oblatū ⁊ si nihil circa ipm̄ fiat.
A Sed q̄rit̄. tenem̄ ne hodie sacrificia
ꝓprie offerre. Rn̄det̄ ꝙ sic. Ubi notādū
ꝭm eundē ꝙ lex naturalis dictat deo sa-
crificiū offerēdū vicȝ ꝙ homo sensibilibꝫ
rebꝫ vtat̄ offerēs eas deo in signū debite
subiectōnis ⁊ honoris. ꝭm similitudinē
eoꝝ qui hodie in quibusdā regnis dn̄is
eoꝝ aliqua offerūt in recognitōnē dn̄ij.
ꝭm illud Eccl. xxxv. Non apparebis āte
ↄspectum dei vacuus. B Est autē
duplex sacrificiū. Unū principale interi⁹
quo aīa se offert deo in sacrificiū. sic prin
cipio sue creatōnis ⁊ sicut fini sue btīfica
tōis. de quo ps. Sacrificiū deo spūs cō-
tribulatus cor cōtritū ⁊ hūiliatū de⁹ non
despicies. ⁊ ad hoc sacrificiū oēs tenem̄.
Aliud ē exteri⁹ quo xp̄s a sacerdote in eu
charistia sacrificat̄. ⁊ etiā alij act⁹ exterio-
res aliaꝝ ꝟtutū qui in diuinā reuerentiā
assumunt̄. quoꝝ aliq̄ cadūt sub p̄cepto.
alij sub ↄsilio. Un̄ quilibet xp̄ianus pro
modico suo. misse sacrificio dȝ cooperari.
qd̄ sacrificiū digni⁹ est omnibꝫ sacrificijs
q2 ibi societas angelica. fons oīs gratie.
memoriale xp̄i caritatis summe quā pa
tiendo exhibuit. actio sacerdotis dignissi
ma ⁊ pn̄tia ꝟissima infiniti boni Sūt
āt q̄nq3 genera hoīm participantiū d̄ hoc
sacrificō misse. Pr̄io fideles etiā pctōres
Scd̄o fideles ī caritate exn̄tes extra ma
terialē ecclesiā. Tercio astātes misse siue
sint in caritate siue extra. Quarto offerē-
tes bona sua. de quibꝫ omnibꝫ pȝ ꝙ ī ca
none orat sacerdos. Quinto ipsemet sa-
cerdos q̄ si dispositus est plus oībꝫ ꝑcipe
pōt. sed p̄cedentes plus ⁊ minus ordine
quo numerati sunt. C Scd̄o de ob
latione q̄rit̄. primo qn̄ sit p̄ceptū offerre
Rn̄det tho. vbi pri⁹. q. lxxxvj. ⁊. lxxxvij.
Rō naturalis dictat ꝙ eis qui diuino cul
tui ministrāt ad salutē toti⁹ ppli. ppl's to-
tus necessaria vict⁹ āministret. Sicut ⁊
his qui cōi vtilitati inuigilāt. s. principi-
bus ⁊ militibꝫ ⁊ alijs hmōi stipendia vi
ctus debent̄. Probat hoc apl's. j. Coꝝ. ix
ꝑ hūanas ↄsuetudines dicēs. Quis mi
litat suis stipēdijs vnq̄. Unde vt habet̄
Gen̄ xlvij. rex gentilis Pharao sacerdo
tibꝫ spālē terrā dederat. ⁊ oībꝫ secularibꝫ
pre fame possessiones suas vendentibꝫ.
sacerdotes terrā suā quiete possidebāt. ⁊
eis cibaria ex horreis publicis porrigebāt̄
Sequit̄ in dictis tho. postea. qd̄ ↄtigere
pōt ꝙ aliq̄s ad oblatōes teneat̄ q̄drupli
ci rōne. Primo ex precedenti ↄuentōne.
sic cum alicui ↄcedit̄ aliquis fundus ec
clesie vt certis tp̄ibꝫ certas oblatōnes fa
ciat. qd̄ tn̄ hȝ rōnē census. Scd̄o ꝓpter
p̄cedentē deputatōnem siue ꝓmissionē.
Sic cum aliquis offert donatōnē inter
viuos vel cū relinquit in testamēto eccl'e
aliquam rem mobilē vel īmobilē impo-
sterꝝ soluendā. Tercio mō ꝓpter eccl'e ne
cessitatē. puta si ministri ecclesie nō hērēt
vnde sustentarent̄. Quarto ꝓpter ↄsue-
tudinē. tenent̄ enim fideles in aliquibꝫ
solēnitatibꝫ ad aliquas oblatōnes ↄsue-
tas. Et iō illi qui debitas oblationes nō
reddūt pn̄t puniri ꝑ subtractōnem sacra
mentoꝝ. nō ꝑ ipm̄ sacerdotē cui sunt ob
latōnes faciende. ne videat̄ ꝓ sacramē
toꝝ exhibitōe aliq̄d exigere sed ꝑ supiorē
aliquē Hec ille. Sed q̄rit̄ q̄nte q̄nti-
tatis dȝ esse oblatio vel cui⁹ speciei. Rn̄.
idē. ꝙ quo ad talia in vltimis duobꝫ ca
sibꝫ remanet oblatio qd̄āmō voluntaria
scȝ quo ad q̄ntitatem ⁊ spēm. Alicubi eī
offert̄ pāis ⁊ vinū. alicubi aīalia. alicubi
pecunia. alicubi candele ⁊ similia. D
Querit̄ cur solis sacerdotibꝫ debeant̄

http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-150/0060
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
gefördert durch die DFG